

Yttrande över remiss från Infrastrukturdepartementet om Öppna data-utredningens slutbetänkande "Avgifter för information i elektronisk form" SOU 2020:82. (I2021/03462)

SLU har tagit del av öppna data-utredningens slutbetänkande. Då föreslagna förändringar i avgiftsförordningen kan komma att innebära ökad administration och ökade kostnader vid SLU bidrar vi här med våra synpunkter även om vi inte är formell remissinstans.

Sammanfattning

- SLU instämmer i utredningens förslag att inte ta ut avgift för information som tillhandahålls på myndighetens eget initiativ via exempelvis sin webbplats.
- SLU motsätter sig utredningens förslag att avgift ska tas ut vid offentlighetsuttag men håller med om utredningens förslag att det ska gå att ta ut kostnader för tid som går åt för att utföra beställning av information.

Bakgrund

På regeringens uppdrag bedriver SLU fortlöpande miljöanalys, vilket innebär löpande insamling och analys av information (data) om tillståndet i miljön. I linje med öppna data-direktivet strävar SLU efter att tillhandahålla dessa data som öppna data i elektronisk form som användaren kan ladda ned utan avgift. Då långt ifrån alla data ännu inte är tillgängliga på detta sätt lämnar SLU på förfrågan ut data utan avgift. Ibland tillkommer arbetskostnad för sammanställningar enligt överenskommelse med användaren. På uppdrag av Naturvårdsverket respektive Havs- och vattenmyndigheten är SLU också datavärd för data som enligt avtal ska vara öppet tillgängliga utan avgift för användaren.

Synpunkter

Utredningen föreslår att avgift ska tas ut vid såväl offentlighetsuttag enligt 22 b och 22 d §§ samt vid informationsuttag i övrigt enligt 22 c och 22 d §§ (avsnitt 1.1, sidorna 20-21). Vidare konstaterar utredningen, avsnitt 4.5, sidan 63: "När en

myndighet publicerar information utan en föregående begäran är samtliga de åtgärder som vidtas för att tillgängliggöra och tillhandahålla den således att betrakta som åtgärder som ligger utanför 2 kap. TF, dvs. ett informationsuttag i övrigt." Utredningen inför dock ett undantag och "föreslår att en avgift inte ska tas ut för information som tillhandahålls i elektronisk form utan en begäran" (avsnitt 8,2.4 sidan 142. SLU instämmer i utredningens förslag.

För så kallade utlämnandefall enligt 22 b och d §§ innebär utredningens förslag förvisso ett visst avgiftsfritt utrymme men SLU:s bedömning är att det inte är tillräckligt för att SLU ska kunna leva upp till sin ambition att tillhandahålla data utan avgift. Detta mot bakgrund av att uttag av geografiska data kan medföra ett stort antal stödfiler som var för sig inte bidrar så mycket till den efterfrågade informationen och som inte komplicerar uttaget men som ändå behövs. För SLU kommer det att innebära onödig administration och kostnader som inte täcks av de avgifter som föreslås i avgiftsförordningen. SLU motsätter sig förslaget och ser helst att det, som i nuvarande avgiftsförordning, ska vara upp till myndigheten att bestämma om eventuell avgift, alternativt att det införs ett undantag för exempelvis universitet och högskolor.

SLU ställer sig positiv till utredningens förslag att det ska gå att ta ut kostnader för tid som går åt för att utföra beställning av information (utlämnandefall enligt 22 b §), i form av personalkostnader (sid 72).

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av vicerektor för samverkan och miljöanalys Anna Lundhagen efter föredragning av miljöanalytiker Ann-Sofie Moren. I beredningen av yttrandet har även chefsjurist Lennart Jonsson vid ledningskansliet, forskare Lars Sonesten vid institutionen för vatten och miljö, avdelningschef Mark Marissink vid SLU Artdatabanken, miljöanalytiker Anders Kinnerbäck och miljöanalytiker Peter Ljungberg vid institutionen för akvatiska resurser, forskare Hans Petersson, forskningsledare Jonas Fridman och miljöanalytiker Pernilla Christensen vid institutionen för skoglig resurshushållning deltagit.

Anna Lundhagen

Ann-Sofie Moren